

11. Sınıf Felsefe 2.Dönem 2. Yazılısına Hazırlık Amacıyla Melih Berk SÖNMEZ Tarafından Coşkun Hocanın İsteği Üzerine Yapılmış PDF

Sayfa 68

Skolastik Düşünce Modern Düşünce	<p>Skolastik düşünce ile modern düşüncüyü karşılaştırmız diye soru çıkar. Maddeleri skolastik mi modern mi diye ayırt edebilmemiz gerekir.</p> <p>Skolastik Düşünce</p> <p>Din ve inanç merkezli, birey geri planda kilise ön planda</p> <p>Modern Düşünce</p> <p>İnsan, doğa ve evren konusudur. Birey ve bilim ön planda ve insan merkezlidir.</p>
---	--

Sayfa 72

Ütopya ve İstopyalar	<p>İstenilen ütopyanın tanımı ve 3 örneğini bil. İstenmeyen ütopyanın (istopya) tanımını ve 3 örneğini bil. İlgili örnek sınav soruluna aşağıda var.</p> <p>İstenilen Ütopya</p> <p><i>Tanım:</i> Her bakımdan mükemmel, ideal toplum tasarımıdır.</p> <p><i>Örnekleri:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Devlet (Platon)• Ütopya (Thomas More)• Yeni Atlantis (Francis Bacon)• Güneş Ülkesi (Campanella) <p>İstenmeyen Ütopya (İstopya).</p> <p><i>Tanım:</i> Kötü bir geleceğin insanları beklediğini anlatmak ve uyararak için yazılan korku ütopyalardır.</p> <p><i>Örnekleri:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Cesur Yeni Dünya (A. Huxley)• 1984 (G. Orwell)• Hayvan Çiftliği (G. Orwell)• Biz (Zamyatin)
-----------------------------	--

Sayfa 85-88

Aydınlanma Çağı	Bu kısımların çıkıp çıkmayacağına dair bir fikrim yok. O yüzden işini saylama almak isteyenlere uygundur.
Aydınlanma nedir?	Aydınlanma, insanların düşünme ve değerlendirmede din gelenek ve otoriteden bağımsız kendi aklı ve görüşleriyle hayyotını aydınlatmaya çalışmasıdır. Aydınlanma sonrası Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimi yaşanmıştır.
Otodeterminizm nedir?	Kendini ne kadar geliştirsen o kadar özgür olduğunu savunan düşüncedir. (Sınavda yok)
Aydınlanmanın Bayrak Sözü	"Akınlı kullanma cesaretini göster." -Immanuel Kant
Kant'a Göre Aydınlanma	Akınlı kullanma nedeni ile düşmüş olduğu çukurdan, akınlı kullanarak çıkmaktır.
Genel Kültür Notları (Sınavda yok)	<p>"Son kralı, son papazın bağırsaklarıyla ası!" Lütkü hayatı, fakir halk</p> <p>"Ekmeğe yoksa, pasta geyinler!"</p> <p>Sanayi devrimindeki hızlı üretim → Yeni felsefi düşünceler</p> <ul style="list-style-type: none">-Köylülük → 3 sınıfı kar-Liberalizm → 3 serbest piyasa, özgürlük-Sosyalizm → Herkes eği

Sayfa 89

Bilginin Kaynağı Problemi	<p>Bilmemiz Gereken Kavramlar</p> <p>A priori Bilgi: Hiçbir deney ve gözleme dayananmayan, akıl ile doğuştan elde edilen bilgidir.</p> <p>A posteriori: Duyu, algı ve deneyime dayanan bilgidir.</p>
Descartes	<p>Descartes'e göre bilgi sonrada oluşan deneyimlerle değil, doğuştan gelen akıl ile gerçekleşir.</p> <p>Rasyonalizm ← Rasyonalisttir. → Doğru bilginin kaynağı aklıdır.</p> <p>↳ A priori bilgiye inanır.</p>
John Locke	<p>John Locke, empiristtir. Ona göre bilgi duyu, algı ve deneyim ile elde edilir. A posteriori bilgiye inanır.</p> <p>John Locke = Empirist = Duyu, Algı ve Deneyim = A posteriori</p> <p>↓</p> <p>Empirizm</p>
Kant	<p>Kant, "Algısız kavramlar boş, kavramsız algılar kördür" sözünü duyu verileri olmadan akılda var olan kavramların boş olduğunu söyler. Yani bilgiliy akıl, duyu, algı ve deneyim ile elde ediciz diyor. Hem a priori hem de a posteriori bilgiye inanır. Kant'ın bu görüşüne "Kritisizm" denir.</p> <p>Kant = Kritisizm = Empirizm + Rasyonalizm = A priori + A posteriori</p> <p>Empirizm yazma hatalı olur. (Akılda kalması için özettir.)</p>

Sayfa 91

Birey-Devlet ilişkisi	Bu kısımda 17. yüzyılda ortaya çıkmış birey devlet ilişkisi hakkında Locke, Montesquieu ve Rousseau'nun görüşlerinden bahsedeceğiz.
Birey-Devlet ilişkisi John Locke'un Görüşü	İnsanlar, doğal ortamda özgürdür ve eşittir. İnsanlar doğası gereği toplumsal sözleşmeyi kabul eder ve devleti oluşturur. Eğer bir kişi bu düzeni bozarsa zarara uğrayan kişi orantılı şekilde zarara uğrayan kişiyi cezalandırma hakkına sahiptir. İnsanlar cezalandırma sırasında öfkelerine yenik düşebilirler ve bu durum kargaşa yaratabilir. Bu yüzden devlet kurulmuştur.
Birey-Devlet ilişkisi Montesquieu'nun Görüşü	<p>Anahtar Cümleler</p> <p>İnsanlar, özgür ve eşit</p> <p>Toplumsal sözleşme</p> <p>Cezalandırma öfkeye yenik düşme ve kargaşa oluşumu kargaşayı engellemek için devletin kurulması</p> <p>Not: John Lock kuvvetler ayrılığı fikrinin babasıdır. Amacı ise baskıcı ve keyfi hükümeti ortadan kaldırmaktır.</p>
Birey-Devlet ilişkisi Rousseau'nun Görüşü	Direk bilgi sorusu yok. Belki boşluk doldurma.
Birey-Devlet ilişkisi Rousseau'nun Görüşü	<p>Anahtar Cümleler</p> <ul style="list-style-type: none">• Devletleri bilimsel olarak incelemiştir• Hukuk'u 3'e ayırdı = Medeni Hukuk + Siyasal Hukuk + Devletler Hukuku• Günümüzde kullanılan kuvvetler ayrılığını oluşturmultur <p>İnsanlar doğal durumda; özgür, eşit mutlu yani "iyi" idi. Yerleşik hayata geçip, zenginlik hırsı ve özel mülkiyetle birlikte kargaşa ve savaş gibi problemler ortaya çıktı. Bu problemleri çözmek için devlet kuruldu. Bu durum insanın özgürlüğünü kısıtlar ancak doğal duruma dönmek mümkün değildir. Yapılması gereken tek şey doğal duruma uygun yasalar çıkarmaktır.</p> <p>Anahtar Cümleler</p> <ul style="list-style-type: none">-İnsan doğal durumunda iyi idi-Zenginlik hırsı ve özel mülkiyet problemleri sonucu kargaşa ve savaş-Savaş ve kargaşa sonrası devlet kuruldu-Özgürlük kısıtları, geri dönüş mümkün değildir bu yüzden doğal duruma uygun yasa gereklidir

Sayfa 93

Kant'ın Ödev Ahlakı	<p>Bir eylemin ahlaki sayılması için o eylemin ödev duygusu ve iyi niyet ile yapılması gerekir. Çıkara dayalı ve koşullu ise o davranış ahlaki değildir.</p> <p>Ödev duygusu derken: kendi isteğiyle sorumluluk aldığı, koşulsuz, içten ve vicdani emirdir</p> <p>Ödev Ahlakı: Ödev Duygusu + İyi Niyet = Ahlaklı</p> <p>Çıkara Dayalı + Koşullu + Beklenti içinde = Ahaksız</p>
----------------------------	--

Sayfa 93

Utilitarizm (Genel Faydacılık)	<p>Kötülük ve iyilik insanın hazzı yaşaması ve acıdan uzaklaşması hesabını iyi yapamamasından kaynaklanır. Herkes hazzına yönelikse toplumda problemler çıkar. İnsanın mutluluğu çevresinin mutluluğuna bağlıdır. O yüzden davranışta bulunurken çoğunluğun faydasına olan eyleme yönelmeliyiz.</p> <p>Haz — Acı</p> <p>Dengeyi sağlarsan → iyilik</p> <p>Dengeyi sağlayamazsan → kötülük</p> <p>Kişinin Mutluluğu</p> <p>↑</p> <p>Çevresinin Mutluluğu</p> <p>↓</p> <p>Çoğunluğun faydasına yönelmeliyiz</p> <p>Not: Temsilcilerinden birisi "Bentham" dir.</p>
---------------------------------------	--

Sayfa 94-95

Hegel'in Varlık Anlayışı = Diyalektik İdealizm	<p>Bilmemiz Gereken Kavramlar</p> <p>Geist, tın; Tanrı</p> <p>Doğa: Evren</p> <p>Hegel'e göre evrendeki her şey akıl ile açıklanır ve aklımız ile evrenin düzenine ulaşabiliriz.</p> <p>Evrenin Düzeni</p> <p>1.Basamak → TEZ</p> <p>2.Basamak → ANTİTEZ</p> <p>3.Basamak → SENTEZ (gündelik yaşamı tanımayan)</p> <p>TEZ</p> <p>Geist (Tanrı)</p> <p>— Soyut</p> <p>— Sonsuz</p> <p>— Mutlak Akıl (Her şeyi bilen, yöneten)</p> <p>Nasıl varlık olması için beyaza ihtiyac varsa, tezin olması için de antitez vardır. (Antitezin özelliklerine bakarsanız daha iyi anlarsınız)</p> <p>ANTİTEZ</p> <p>Doğa (Evren)</p> <p>— Somut</p> <p>— Sonlu</p> <p>— Akılsız</p> <p>Tez ve antitez bir araya gelip sentezi oluşturuyor. Özellikleri de ikisinin toplamı gibidir.</p> <p>SENTEZ</p> <p>İnsan</p> <p>— Soyut + Somut</p> <p>— Sonlu ama ardından sonsuz hayat?</p> <p>— Akıl var ama mutlak değil</p> <p>Tanrı ve doğanın mükemmel uyumudur</p> <p>Beden + Ruh</p> <p>Somut</p> <p>Soyut</p> <p>TEZ → ANTİTEZ → SENTEZ</p> <p>Sentez ise (Tanrı) akınlı olarak akınlı (doğru) bilerek, tezin gereği olarak (Tanrı) olarak yapılır.</p> <p>Eğer konunun mantığını anlatılabildiysem ne mutlu bana, aşağıdaki kısımda öğretmenin yazdıkları var.</p> <p>Hegel'in varlık anlayışı diyalektik idealizm, ona göre evren diyalektik olarak oluşmuştur.</p> <p>Diyalektik: Düşüncenin ve varlığın 3'lü adımları (tez, antitez, sentez) değişip, gelişip ilerleme sürecine diyalektik denir. Bu sürecin başlangıcı tanrı, tın, geist ve benzeri ise => "diyalektik idealizm", başlangıcı madde ise "diyalektik materyalizm" dir.</p> <p>Geist kendi varlığını insan üzerinden sürekli gerçekleştirmektedir. İnsan siyaset, bilim, felsefe yaparak yani kendini geliştirerek (amaç doğa aracılığıyla tanrıya ulaşmaktır) tanrının varlığını gerçekleştirir.</p> <p>Hegel'in varlık anlayışı: geistin diyalektik açılımıyla (tez, antitez, sentez) oluşmuştur.</p> <p>Not: Kitabı göre uzun tuttum ancak konunun anlaşılmasını istedim. Bence kitapta bu kadar açık değildir.</p>
---	---

Sayfa 96

Öğrenciler sadece sınav vakti felsefe dersini ilgilendikleri için ve buradan sınavda bilgi sorulup çıkmayacağı için, öğrenim amaçlı öğrenmek değil sınavdan yüksek not alıp sınavlarda öste çıkmak olduğundan, bu kısmı atlayalım.	
---	--

Sayfa 97-106

Atladım!	
-----------------	--

20. Yüzyıl Felsefesi

Sayfa 107

Kısa Bilgi	20. Yüzyıl Felsefesi = Çağdaş Felsefe
-------------------	---------------------------------------

Sayfa 109

Pozitivizm'e göre bilginin kaynağı deney ve gözlemdir. Deney ve gözlemlerle sınırlanmayan önermeler metafizik dahil "anlamsız önerme" olarak nitelendirilip reddederler. Deney ve gözlemlerle sınırlanmış önermeler ise "anlamlı" önerme deniyor. Pozitivizmin diğer adı ise "olguculuk" tur. Temsilcisi ise Auguste Comte'dur.	
"Ruh ölümsüzdür" önermesi anlamsızdır çünkü deney ve gözlemlerle sınırlanamaz	
"Su 100 derecede kaynar" önermesi anlamsızdır çünkü deney ve gözlemlerle sınırlanamaz.	
Su 50 derecede kaynar	Su 100 derecede kaynar
İladesi anlamlı bir önerme olup, aynı anda yanlış bir önermedir.	İladesi anlamlı bir önerme olup, aynı anda doğru bir önermedir.

Sayfa 113

Fenomenoloji ve Gerçeklik-Görünüş Sorunu	<p>Fenomenoloji'ye göre gerçek varlık görünen varlığın içindeki özde gizlidir. Bu özü bilerek varlığı bilebiliriz. Yöntemi ise paranteze almaktır. Paranteze almak; varlığın özüne ulaşabilmek için, ona ön yargılı bakmamak için duyu verilerini atma, saf bilinçle bakmaktır.</p> <p>— Varlığı özü ile tanımak diyebiliriz.</p> <p>Paranteze Alma Metodu.</p> <p>Varlığın özüne ulaşmak için önceden edinilmiş bilgileri, ön yargıları, özellikleri bir kenara bırakıp incelemeyiz.</p> <p>klasik sandalye Örneği</p> <p>Sandalyenin özüne ulaşmak için onun renk ve şeklini bir kenara bırakıp, özünü incelemeliyiz. Oluşumuna yarayan şey?</p>
---	---

Sayfa 114

Hermeneutik ve Yorum Sorunu	<p>Hermeneutik, yorumlama, yorum bilgisi gibi anlam-lara girmektedir. Tanımı ise: bir metni, sanat eserini, sözü, davranış yorumlamaya disiplinidir.</p> <p>Gadamer'in Hermeneutik ile ilişkisi</p> <p>Gadamer hermenötöji yöntem olmaktan çok hakikat arayışı olarak görülmüştür. Gadamer'e göre ön yargılar bir türlü ön bilmeysi sağlar ve insanın bakış açısının da sınırını gösterir. Gadamer, anlamayı ufkuların kaynaması dediği teori ile açıklar. Kişinin bilgileri anlamaya çalıştığı şeyi uflu ile çatırır ve ortaya anlama çıkar.</p> <p>Kısaçası (Pek Kısa Olmadı)</p> <p>Gadamer'in ön yargısı = Ön bilme + bakış açısının sınırı</p> <p>Gadamer'in ufkuların kaynaması → Bilgi uflu + Anlamaya çalıştığı şeyin uflu = Anlama</p> <p>Burada anlamı derken; insanın sözlerinin anlaşılması, bir metnin yorumlanmasını kastederiz.</p>
------------------------------------	---

Sayfa 115

Yeni Ontoloji ve Varlık Sorunu	<p>Bu kısımdan bilgi sorusu yerine yorum sorusu gelecektir. O yüzden açık bilgi verip geçeceğiz. Ezberlemeye kalkmayın!</p> <p>Varlık</p> <p>Ruh — Madde</p> <p>Varlık ruh ve maddeden oluşur. Ve 4 katmanda açıklanır. Varlığı açıklarken metafizik ve bilime yer vermiştir.</p> <p>4 Katman</p> <p>İnorganik Katman → Fizikle alakalı, cansız varlıklar, madde</p> <p>Organik Katman → Canlı varlıklar</p> <p>Ruhsal Katman → İnsanlar ve hayvanlar</p> <p>Tinsel Katman → İdealar</p>
---------------------------------------	--

Sayfa 116

Varoluşçuluk ve Varoluş-Öz Sorunu	<p>Varoluşçuluk (Egzistansiyalizm): İnsan haric bütün varlıklar özü ile var olur (kaderleri önceden bellidir), İnsan ise bilinciyle ve özgür varlıktır. Kendi özünü kendisi belirler. (Yani kendi değerlerine, kurallarna, seçimlerini kendisi belirleyip uygular ve sorumluluğunu üstlenir.)</p> <p>3 temsilcisi ise: Kierkegaard, Jaspers, Sartre'dir.</p> <p>slogan cümleleri</p> <p>İnsanın kendini var etme sürecidir.</p> <p>Ben kimim, bu dünyada yaşamamı amaçım nedir?</p> <p>Birey (öznel) olma çabasıdır.</p>
--	---

Sayfa 118

Diyalektik Materyalizm	<p>Diyalektik materyalizme göre her şeyin temeli maddedir. Tüm varlıklar maddenin diyalektik açılımı ile oluşmuş ve oluşmaktadır.</p> <p>2 Temsilcisi</p> <p>Marx ve Engels'dir.</p> <p>Diyalektik: Zıtlıkların birliği</p> <p>Bu kısımda tez, antitez ve sentezin değişimini açıklayacağım.</p> <p>Tez → Antitez</p> <p>Sentez</p> <p>Burada; Tez = Madde, Anti Tez = Canlılık, Sentez = insan</p> <p>Ek Olarak</p> <p>Marx; bir toplumun ekonomik unsurlarının, kültür ve hukuk gibi unsurları oluşturduğunu iddia eder. Ona göre alt ve üst yapı değişimleri birbirini etkileyerek yeni ekonomik sistemler oluşturur.</p> <p>Ekonomik Sistemler</p> <p>Kültür ve Hukuk (Üstyapı)</p> <p>↕</p> <p>Ekonomik Unsurlar (Altyapı)</p> <p>Marx'ın bu düşüncesine "Tarihsel Materyalizm" denir.</p>
-------------------------------	--

Sayfa 118-119

Mantıkçı Pozitivizm	<p>Doğru bilgi deney ve gözlemler ile elde edilen verilerin dil analizi yapılması ile elde edilir. Bu görüşe göre bilim anlamlı ve doğrulanabilir önermelerle uğraşmalıdır. Bunun dışındaki önermeler metafizik dahil bilimsel önerme değildir.</p> <p>Mantıkçı pozitivizm = Neopozitivizm = Analitik Felsefe</p> <p>Mantıkçı pozitivizm ile pozitivizm arasındaki fark dil analizidir.</p> <p>Doğrulanabilirlik: Deney ve gözlemler elde edilen bilimsel önermeler doğru ve kesindir.</p> <p>Karl Popper, mantıkçı pozitivist olmasına rağmen ürün olarak bilimlerin doğrulanabilirlik ilkesine ve tümevarım ilkesine karşı çıkar. Karl Popper'a göre bilimin ilkesi "yanlışlanabilirlik" tir.</p> <p>Yanlışlanabilirlik ise tümevarım ile kurulan önermelerin doğruluğu deneyler olarak ispatlamak zorken aynı bir renkte kuyu göstermek daha kolaydır. Ortaya atılan önerme yanlışlanıyorsa kadar doğrudur.</p> <p>Ürün olarak bilim: Mantıkçı pozitivistlerdir. Bilim, bilim insanının duyu ve düşüncelerini arındırmış, deney ve gözlemler elde edilmiştir. O yüzden bilimin sonuçları kesindir. Bilim insanı tarafsızdır. Bilim bir-kerer ilerler.</p> <p>Paradigma: Bir döneme damgasını vurmuş. Bilimsel çalışmalarında kullanılmış ve kullanılmakta olan bakış açılarıdır.</p> <p>Misali, Arist'o'nun dünya merkezli evren anlayışı bir paradigmadır. Kopernik'in güneş merkezli evren anlayışı bir paradigmadır.</p> <p>Etkinlik olarak bilim: Bilim insanları laboratuara girerken tarihî olaylar, din, inanç ve gelenek ile girer. O yüzden bilimin sonuçları kesin değildir. Bilim insanı tarafsız olmaz. Bilim paradigma ile beraber sığır-yarak hareket eder. İlerlediği gibi gerileyebilir.</p> <p>Örneği: İlk çağda bilim hızla ilerlerken orta çağda duruyor hatta geriliyor. Kopernik'e beraber sıyrarak ilerliyor.</p>
----------------------------	--

Ürün Olarak Bilim	Etkinlik Olarak Bilim
Duyu ve düşüncelerden arındırılmış	Tarihi olaylar, din, inanç ve gelenek vardır
Bilimin sonuçları kesindir	Bilimin sonuçları kesin değildir
Bilim insanı tarafsızdır	Bilim insanı tarafsız değildir
Bilim birkerer ilerler	Bilim paradigmalarda iler sağlayarak hareket eder
Mantıkçı pozitivistler kullanır	Mantıkçı pozitivistlere karşıdır

ÖZETİ BITİRİŞ

Bazı kısımlarda fazladan, bazı kısımlarda ise eksik yazmış olabilir-im. Ancak içinde bulunduğum koşullar çerçevesinde elimden geleni yaptım. Bir sonraki sayfada sınavda çıkabilecek sorular var. Bu sorular çok önemli! İster kendin çözmeyle çalıs ister cevaba bakmadan paragrafı kendin yazabiliyorsan ve mutlu sana. Okumaya bile üşenenlerden zaten bir şey beklemiyorum.

Sınav Sorularının Örnekeleri

Bu kısımda soru cevap halinde gideceğim. Soruları boş bir kişi defterine geçirip ardından da yanıtları kendin verebiliyorsan bu büyük bir başarıdır. (En azından ben bu yöntemi tavsiye ederim.)

Felsefenin konusu dindir.	Birey ön plana çıkmıştır.
Toplumsal hayat dünyeyidir.	Teoloji, felsefeye egemendir.
İnsan merkezlidir.	Doğa, din ve akıl ile açıklanabilir.
Düşünürler, kiliseye bağlıdır.	Bilim felsefeyi etkilemiştir.
Hukuk kilisenin etkisindedir.	Düşünürler otoriteye bağlı değildir.

Yukarıda verilen cümleleri skolastik düşünce ya da modern düşünce altında yerleştiriniz.

Skolastik Düşünce	Modern Düşünce
Felsefenin konusu dindir.	Toplumsal hayat dünyeyidir.
Düşünürler, kiliseye bağlıdır.	İnsan merkezlidir.
Hukuk kilisenin etkisindedir.	Birey ön plana çıkmıştır.
Teoloji, felsefeye egemendir.	Bilim felsefeyi etkilemiştir.
Doğa, din ve akıl ile açıklanabilir.	Düşünürler otoriteye bağlı değildir.

İstenilen ütopyayı tanımlayınız ve 3 örnek veriniz.

İstenilen ütopya; her bakımdan mükemmel, ideal toplum tasarımıdır.

- Örnekleri:
- Devlet (Platon)
 - Ütopya (Thomas More)
 - Yeni Atlantis (Francis Bacon)
 - Güneş Ülkesi (Campanella)

Aydınlanma nedir? İki önemli olayını yazınız.

Aydınlanma, insanların düşünme ve değerlendirmede din gelenek ve otoriteden bağımsız kendi akli ve görüşleriyle hayatını aydınlatmaya çalışmasıdır. Aydınlanma sonrası Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimi yaşanmıştır.

Descartes, John Locke ve Kant'ın bilginin kaynağına yönelik düşüncelerini yazınız.

Descartes, rasyonalisttir. Bilginin duyu, algı ve deneyim ile değil; doğuştan gelen akıl ile elde edildiğini savunur. **A priori** bilgiye inanır.

Hiçbir deney ve gözleme dayanmayan, aklî ile doğuştan elde edilen bilgidir.

John Locke, empiristtir. Locke'a göre doğru bilgi a posteriori'dir. Yani duyu, algı ve deneyim ile elde edilir.

Kant, bilginin kaynağı probleminde kritizisme inanır. Ona göre "Algısız kavramlar boş, kavramsız algılar kördür.". Yani bilgiyi akıl, duyu, algı ve deneyim ile elde ederiz. Hem a posteriori hem de a priori bilgiyi kabul eder.

Tavsiye: Öyle bir şey yazın ki hocaya bildiğinizi gösterin. Bu yeterli deyip geçerseniz eksik olabilir. Dikkat!

Jocke'un devlet görüşü nedir?

Jock, insanların doğal durumda özgür ve eşit olduğunu düşünür. İnsanların toplumsal sözleşme (devlet yapay bir kurumdur) ile devleti kurduğunu söyler. Eğer bir kişi düzeni bozup suç işlerse. Suç işlenen kişi, suçluya orantılı şekilde ceza verebilir. Ancak ceza verirken öfkesine yenik düşebilir ve kargaşa oluşabilir. Bu yüzden devlet kurulmuştur.

Ek olarak Locke kuvvetler ayrılığı fikrinin babasıdır. Bu fikirdeki amaç baskıcı ve keyfi yönetimi engellemektir.

Aşağıda yer alan boşlukları doldurunuz.

Kuvvetler ayrılığı fikrinin babası _____

Kuvvetler ayrılığını günümüze uyarlayan kişi _____

Yönetimde öfkeye yenik düşebileceğimizden dolayı devletin kurulduğu fikrini ileri süren kişi _____

Devletleri bilimsel olarak inceleyen kişi _____

Hukuk'u 3'e ayırıp inceleyen kişi _____

Zenginlik hırsı ve özel mülkiyetin problemlere yol açtığını belirten kişi _____

Rousseau'ya göre insanlar doğal durumda _____ idi

Rousseau'ya göre doğal duruma geri dönmek mümkün olmadığından yapmamız gereken şey _____

Kuvvetler ayrılığı fikrinin babası John Locke'dur.

Kuvvetler ayrılığını günümüze uyarlayan kişi Montesquieu'dur.

Yönetimde öfkeye yenik düşebileceğimizden dolayı devletin kurulduğu fikrini ileri süren kişi John Locke'dur.

Devletleri bilimsel olarak inceleyen kişi Montesquieu'dur.

Hukuk'u 3'e ayırıp inceleyen kişi Montesquieu'dur.

Zenginlik hırsı ve özel mülkiyetin problemlere yol açtığını belirten kişi Rousseau'dur.

Rousseau'ya göre insanlar doğal durumda "iyi" idi

Rousseau'ya göre doğal duruma geri dönmek mümkün olmadığından yapmamız gereken şey "doğal duruma uygun yasalar çıkartmaktır".

Rousseau'nun devlet görüşü nedir?

Rousseau'ya göre insanlar doğal durumda özgür, eşit, mutlu yani "iyi" idi. Ancak yerleşik hayatla beraber özel mülkiyet ve zenginlik hırsı savaş ve kargaşaya yol açtı. Bunu engellemek için toplumsal sözleşme ile devlet kuruldu. Devletin kurulması insanın özgürlüğünü kısıtlar ancak doğal duruma dönmek mümkün değildir. Bu yüzden doğal duruma uygun yasalar çıkartabiliriz.

Kant'ın ödev ahlakını açıklayınız.

Kant'ın ödev ahlakına göre bir eylemin ahlaklı sayılması için ödev duygusu ve iyi niyet ile yapılmalıdır. Eğer çıkara dayalı ve koşullu ise o eylem ahlaklı değildir.

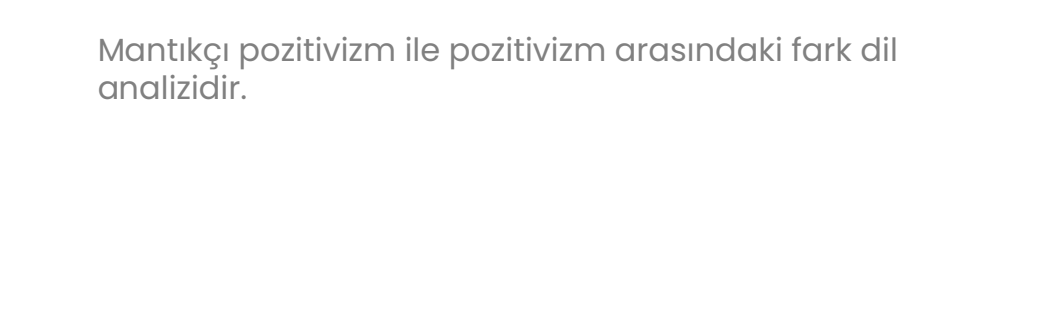
Örnek vermek gerekirse; Coşkun hocanın kırmızı ışıkta durmasının sebebi bunu ödev olarak görmesi ise o eylem ahlaklıdır. Ancak kırmızı ışıkta durmasının sebebi karşıda öğrencilerini görüp, onların karşısında kırmızı ışıkta geçmek istememesi ise o eylem ahlaksızdır.

Utilitarizm'i (Genel Faydacılık) tanımlayıp bir temsilcisini yazınız.

Kötülük ve iyilik insanın hazzı yanaşma ve acıdan uzaklaşma hesabını iyi oluşmaktadır. Hegel'in diyalektiğine göre düşünce ve varlık 3'lü adımlarla oluşur. Bunlar tez (geist, tanrı, tin), antitez(doğa, evren), sentezdir(insan). Geist doğayı yaratır, tez ve antitez birleşir sentezi oluşturur. Ardından sentez yani insan iyi bir hayat, siyaset, felsefe vb. yaparak Geist'i gerçekleştirtir.(Geist'e ulaşır.)

Hegel'in diyalektik idealizm'ini açıklayınız.

Diyalektik idealizm'e göre evrendeki her şey Geist'in açılımıyla oluşmuştur ve oluşmaktadır. Hegel'in diyalektiğine göre düşünce ve varlık 3'lü adımlarla oluşur. Bunlar tez (geist, tanrı, tin), antitez(doğa, evren), sentezdir(insan). Geist doğayı yaratır, tez ve antitez birleşir sentezi oluşturur. Ardından sentez yani insan iyi bir hayat, siyaset, felsefe vb. yaparak Geist'i gerçekleştirtir.(Geist'e ulaşır.)

Evrendeki diyalektiğin amacı budur:
"İnsanın aklını kullanarak doğayı bilmesi ve bu yol ile tanrıya ulaşmasıdır".

Not: İsterseniz şekili çizebilirsiniz. Ama paragrafı yazmayı unutmayın.

20. yüzyıl felsefesinin diğer ismini yazınız.

Çağdaş felsefe.

Pozitivizm'i açıklayınız.

Pozitivizm'e göre bilginin kaynağı deney ve gözlemdir. Deney ve gözlemle sınanmayan önermeleri metafizik dahil "anlamsız önerme" olarak nitelendirip reddederler. Deney ve gözlemle sınan önermelere ise "anlamlı önerme" deniyor. Pozitivizm'in diğer adı ise "olguculuk" tur. Temsilcisi ise Auguste Comte'tur.

Aşağıdaki önermeleri anlamlı mı anlamsız mı diye belirtiniz. (Pozitivizm'e göre)

Su 70 derecede kaynar. ANLAMLI ANLAMSIZ

Ölümden sonra hayat vardır. ANLAMLI ANLAMSIZ

İnsan ruhtan oluşur. ANLAMLI ANLAMSIZ

Çeşmeden 5 atm basınçlı su akar. ANLAMLI ANLAMSIZ

Dünya'nın çapı 100 metredir. ANLAMLI ANLAMSIZ

Ruh, bedenden bağımsız olarak vardır. ANLAMLI ANLAMSIZ

Zihin maddeden bağımsızdır. ANLAMLI ANLAMSIZ

Su 70 derecede kaynar. ANLAMLI

Ölümden sonra hayat vardır. ANLAMSIZ

İnsan ruhtan oluşur. ANLAMSIZ

Çeşmeden 5 atm basınçlı su akar. ANLAMLI

Dünya'nın çapı 100 metredir. ANLAMLI

Ruh, bedenden bağımsız olarak vardır. ANLAMSIZ

Zihin maddeden bağımsızdır. ANLAMSIZ

Aşağıdaki önermeleri doğru mu yanlış mı diye belirtiniz. (Pozitivizm'e göre)

Su normal şartlarda 20 derecede kaynar. DOĞRU YANLIŞ

Türkiye'de 100.000 tane kadın vardır. DOĞRU YANLIŞ

Ay Dünya'nın uydusudur. DOĞRU YANLIŞ

Dünya'da kalemi bıraktığımızda yere düşer. DOĞRU YANLIŞ

Bir hafta 7 gündür. DOĞRU YANLIŞ

Su normal şartlarda 20 derecede kaynar. YANLIŞ

Türkiye'de 100.000 tane kadın vardır. YANLIŞ

Ay Dünya'nın uydusudur. DOĞRU

Dünya'da kalemi bıraktığımızda yere düşer. DOĞRU

Bir hafta 7 gündür. DOĞRU

Fenomenoloji'yi açıklayınız.

Fenomenoloji'ye göre gerçek varlık görünen varlığın içindeki özde gizlidir. Bu özü bilirse varlığı bilebiliriz. Yöntemi ise paranteze almaktır. Paranteze almak; varlığın özüne ulaşabilmek için, ona ön yargılı bakmamak için duyu verilerini atma, saf bilinçle bakmaktır.

Paranteze alma metodunu açıklayınız.

Varlığın özüne ulaşmak için önceden edinilmiş bilgileri, ön yargıları, özellikleri bir kenara bırakıp incelemeyiz. Örneğin: Sandalyenin özüne ulaşmak için onun renk ve şeklini bir kenara bırakıp, özüne odaklanmalıyız. Ya da İstanbul'un fethine tarafsız bir şekilde bakmalıyız.

Hermeneutik'i tanımlayınız.

Bir metni, sanat eserini, sözü, davranışı yorumlama disipliniidir.

Gadamer'in ön yargılarını ve ufukların kaynaşması teoremini

anınız.

Gadamer'e göre ön yargılar bir tür ön bilmeyi sağlar ve insanın bakış açısının varabileceği sınırı gösterir. Ufukların kaynaşması teoremi ise kişinin bilgi ufku ile anlamaya çalıştığı şeyin ufkunun çatışmasıdır. Dil ve anlam ilişkisi üzerinden "anlama" ortaya çıkar.

Örnek vermek gerekirse: Platon'u okurken Platonun ve bizim ufuklarımız çatışır. Bu sayede bilgilerimiz zenginleşir, derinleşir. Buna bağlı olarak ön yargımız ve kararlılığımız derinleşir.

Not: Yeni Ontoloji üzerinden bilgi sorusu yok. Yorum sorusu olabilir.

Varoluşçuluğu açıklayınız ve temsilcilerine 2 kişi örnek veriniz.

Varoluşçuluk (Egzistansiyalizm): İnsan hariç bütün varlıklar özü ile var olur (kaderleri önceden bellidir.). İnsan ise bilinçli ve özgür varlıktır. Kendi özünü kendisi belirler. (Yani kendi değer-ine, kurallarına, seçimlerini kendisi belirleyip uygular ve sorumluluğunu üstlenir.)

3 temsilcisi ise: Kierkegaard, Jaspers, Sartre'dir.

Nietzsche'nin üst insanını açıklayınız.

Dönem'in Alman Hristiyan ahlakının insanı köleleştirdiğini söyler. Bu ahlaka "köle ahlakı", insanına ise "sürü insanı" denir. Üst insan ise bu ahlaki değerlere uymayıp kendi değerlerini oluşturup uygulayan kişidir.

Diyalektik Materyalizm'i açıklayıp iki temsilcisini yazınız.

Diyalektik Materyalizm'e göre her şey maddedir ve mad-denin diyalektik açılımıyla meydana gelmiştir ve gelmektedir. Varlığın tez(madde), antitez(canılık) ve sentez(insan) olarak diyalektik bir şekilde oluştuğunu ve oluşmakta olduğunu söyler. İki temsilcisi ise Marx ve Engels'dir.

Mantıkçı Pozitivizm'i açıklayını, diğer isimlerinin yazınız.

Mantıkçı Pozitivizm'e göre doğru bilgi deney ve gözlem ile elde edilen verilerin dil analizi yapılması ile elde edilir. Bu görüşe göre bilim anlamlı ve doğrulanabilir önermelerle uğraşmalıdır. Bunun dışındaki önermeler metafizik dahil bilimsel önerme değildir. Diğer isimleri ise "Neopozitivizm ve Analitik Felsefe"dir.

Mantıkçı Pozitivizm ve Pozitivizm arasındaki farkı yazınız.

Mantıkçı pozitivizm ile pozitivizm arasındaki fark dil analizidir.

Doğrulanabilirlik nedir?

Deney ve gözlemle elde edilen bilimsel önermeleri doğru ve kesin kabul eden görüştür.

Karl Popper'in bilgi ile ilgili görüşlerini yazınız.

Karl Popper, mantıkçı pozitivist olmasına rağmen ürün olarak bilimcilerin doğrulanabilirlik ilkesine ve tümevarım ilkesine karşı çıkar. Karl Popper'a göre bilimin ilkesi "yanlışlanabilirliktir".

Yanlışlanabilirlik nedir?

Yanlışlanabilirliğe göre tümevarım ile kurulan önermelerin doğru-luğu deneysel olarak ispatlamak zordur. Bu yüzden bir bilimsel önermeyi yanlışlanasıya kadar doğru kabul etmektir.

Ürün olarak bilim nedir? Açıklayınız.

Ürün olarak bilimciler, mantıkçı pozitivistlerdir. Bilim, bilim insanının duyu ve düşüncelerini arındırılmış, deney ve gözlemle elde edilmiştir. O yüzden bilimin sonuçları kesindir. Bilim insanı tarafsızdır. Bilim birikerek ilerler.

Etkinlik olarak bilim nedir? Açıklayınız.

Etkinlik olarak bilime göre bilim insanları labaratuara girerken tarihi olaylar, din, inanç ve gelenek ile girer. O yüzden bilimin sonuçları kesin değildir. Bilim insanı tarafsız olamaz. Bilim paradigma ile beraber sıçrayarak hareket eder. İlerlediği gibi gerileyebilir.

Etkinlik olarak bilim ile ürün olarak bilimi karşılaştırınız.

Ürün Olarak Bilim	Etkinlik Olarak Bilim
Duyu ve düşüncelerden arındırılmış	Tarihi olaylar, din, inanç ve gelenek vardır
Bilimin sonuçları kesindir	Bilimin sonuçları kesin değildir
Bilim insanı tarafsızdır	Bilim insanı tarafsız değildir
Bilim birikerek ilerler	Bilim paradigmalar ile sıçrayarak hareket eder
	↳ Genleme + İlerleme
Mantıkçı pozitivistler kullanır	Mantıkçı pozitivistlere karşıdır